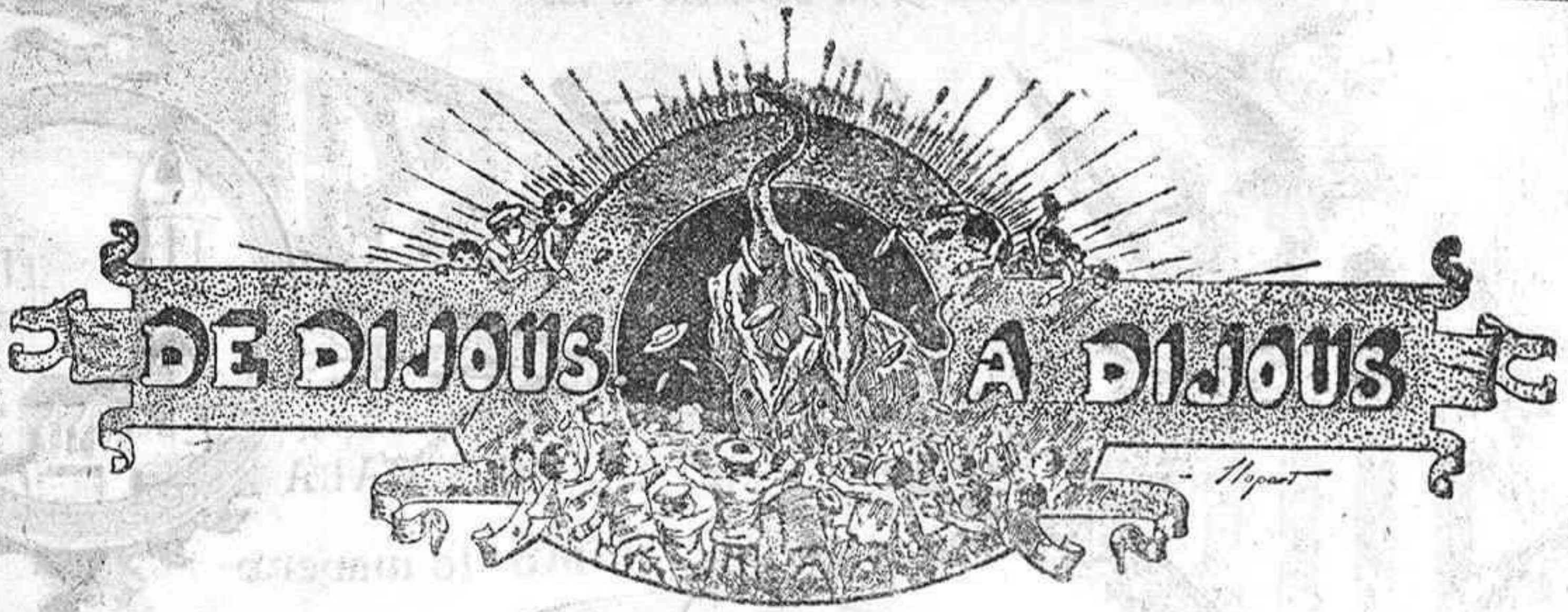

Barcelona 23 de Decembre de 1897

Diu lo ditxo: *Per Nadal,*
cada ovella á son corral...
Mes si volen vení á casa
no ho passarán del tot mal.
¡Los ho jura LA TOMASA!

Te Deum laudamus... Pero antes de cantar-lo en lo temple de la conciencia, ab motiu de la bescantada pau de Filipinas, haurém de deixar passar l' *Aguinaldo*, qu' es qüestió d' aguardarnos pochs días. No fós cás que 'l tan anomenat aguinaldo 's convertís en una senzilla propina.

Naturalment que tots 'ls espanyols fém *vots*, (qu' es lo que sabém fer més) perque siga un fet l' acabament d' una d' aqueixas guerras colonials tan desastrosas per tots conceptes pera nosaltres; es clar que no val á analizar los medis conduhents á la pacificació, mentres aqueixa siga un fet real y positiu; pero, tot y aixís, no creyém que siga tant del cas l' entussiasmarnos sense com va, ni com vé, mirada la cosa baix un punt de vista imparcialíssim y desinteressat, ja que la tal pau podía haverse obtingut de malas á primeras, no esperant l' haver expremut del tot la llimona del patriotisme á costa de vidas é hisendas; á préu de sang tant temps hi.

Aixó, encare, si la pacificació de Filipinas no resulta ser una casi-idem com la de Cuba. ab l' agravant dels *aguinaldos*, que... Deu no ho fassi.

En un país com lo nostre ahont se cantan *Te Deums* repetits (ja que quan l' arribada de 'n *Pó de la vella* vá cantarse en la catedral pe 'l mateix fi) no hi há que fiar gayre de pacificacions, ni de generals que 'ns prenguin per *primos*.

Perque en aquella terra son molt *freres*.

Suposo que mos lectors no estarán enterats tal vegada d' aquell *trobo* d' un home dona (al revés d' aquell *tipo* qu' ensenyan al carrer del Hospital que no es carn, ni peix) allá aprop de Saragossa, que diuhen que 's diu Tost (no aquell del café del carré Major de Gracia) Com que 'ls diaris de cada día no n' han parlat... poch, per la mateixa rahó volía parlárloshi, per si serían de la mateixa opinió.

Parlant ara ab tota serietat, la importancia que s' ha donat al assumpto no prova sino que sembla no tinguém altres mals-de-cap pera amohinarnos ab un fet sense solta, ni volta, diguin lo que diguin 'ls que fantasian ab la sola mira de fer *pessetas*.

Conferencias telefónicas entre Governadors de provincias; despatxos telegráfichs entre Jutjes y 'l Ministre del ram; comunicacions ab *clave* entre autoritats de tota mena; consultas, opinions, càlculs

y cabildeos oficials, etc.. etc., ha dut un sér disfresat com si estéssim en plé Carnaval, faltant poch pera que produhís una crisis ministerial 'l tal personatge vestit de mamarratxo ab tan mala sombra.

Lo que 'm deya l' altre dia 'l municipal de punt: *En todo aixó de Tost, no le veig la tostada.*

Jo no coneix, ni ganas, al tal fulano, ni sé quina cara fá; pero 'm sembla que vist d' *esquena* aviat l' hauría conegut

Y si, practicadas totas las averiguacions pera descobrir la índole de sa disfressa, resultés que realment 'l tal Tost, es mes conegut de darrera que de devant. ¡ay filla! la *planxa* sería de las més fenomenals que registraria la Historia... de Reus, la terra dels *ganxets*.

M' han dit que no ho digués.

Diálechs de la setmana:

—Tan mateix crech que l' Alcalde tracta d' *arrambar* á tots 'ls *trinxerayres* que tancan la Rambla.

—Ja li dóno féyna; perque de *trinxerayres* n' hi hán molts que no ho semblan.

—¿Vois dir que no son prou coneguts pé' 'ls que retirém cada nit á las *petitas*?

—Es que hi há cada *trinxera* ab chaqué y guants que ningú ho diría Rambla amunt y Rambla avall.

—Pero ¿va de debó que 's vol crear un cos de vigilancia pe 'l port?

—Bé ho sembla, si 'l cos de carrabiners no mana lo contrari.

—¿Qué vols dir que aquet 'n sortiría perjudicat?

—No fassis 'l pagés, que aquell *cap de colla* 'ns *fila*.

—Veyám que tal será aqueix nou setmanari que ha de moure tant *bullit*.

—¿Qué vols que sigui? Un' *olla*.

—Lo que han de mirar 'ls que 'l fán, que no fassi gayre *escudella*.

—Lo que toca aixó ray... Com que tots 'ls que se 'n cuydan 'l farán de *arrós*, y 'ls agradan més 'ls *ápats* que las *lletras*, y per *estofats* literaris son *uns trunfos*...

—¡Donchs, que bulli «L' Olla»!

PEPET DEL CARRIL.

LO NADAL D' ESPANYA

UN' altra volta ha sonat
l' hora de Nadal benehida ..
y ¡fins me sembla mentida,
qu' aquest any s' hi hagi arriuat'...
A un país tan reventat
y tan saltat d' energias
com aquest son tonterias
parlarli de *Noche-buena*...
puig per ell forman cadena
malas nits y pitjors días.

Es igualment un desvari
anarlo á felicitá
ab la *décima* á la ma...
¡puig ni un *céntim* pot posarhi!
Ab *décims* l' estrafa'ari
com un boig s' hi encatarina...
ab *quintas* se l' entussina...
y ab tants *quebrats* . ¡vaya un saldo!
¡No hi haurá, donchs, *aguinaldo*...
perque ha fugit á la Chinal

Per més que 'ns morím de fam
y l' anemia 'ns mi'j corsequí,
no admetrá tampoch, l' obsequi
de capóns, ni altra virám...
De capóns ne té un aixam,
mentras quedin espanyols
tan mansos y tan mussols...
Fan l' *indiot* bastants toreros...
Echan el gallo 'ls guerreros
y *engallinats* ho som molts!

Tampoch li cal per estrena
á Espanya, res de turró,
ja qu' en la nostra nació
hi ha *turróns* de tota mena.
La Cort, de *turró* va plena
mes en cambi las regións
no 'n tením del de *pinyóns*
y estém sense *massa-pá*.
¡No mes de *barra* n' hi haurá
fins... qu' acabém 'ls *turróns*!

Tocant á la fruyta, Espanya
ja no 'n vol ni per remey;
la *guayaba* y 'l *mamey*
li clavan la gran *castanya*.
Entre la gent que l' enganya
hi ha *cocos* y *carbassóns*...
Te governants molt *melóns*
reb *xufas* de nació amiga (?)
y 's menja molt *pá de figa*
en determinats cantóns.

Cap licor tampoch li cal
á la pobra patria nostra.
¿Per qué anarli ab vi de postre
si necessita un cordial?...
Li donan beure infernal
los enemichs del progrés;
per sucarhi, té no mes
las *neulas* de la política.
¡Y encare vol sa sort crítica
qu' hagi de portá 'ls *neulés*!

Queda donchs ben demostrat

qu' Espanya ab tot y ser pobra,
compta ab elements de sobra
per fe un Nadal arreglat...
D' *aguinaldo*... ¡no n' hi han dat!
mes no li faltan *capóns*
neulas y variats *turróns*
y fins vins ab... retrocés,
per anar portant *neulés*
fins á cinch generacións.

Aixó, si no ve un *enfit*
(que vindrá segurament)
y agafa un *extrenyiment*
y se 'n té d' entorná al llit.
Si no 's mor tot desseguit
cab sols en sa *malaltia*
un balsem; l' *autonomia*.
Aquest enérgich *purgant*
la farà desbo'á en gran...
¡que prou s' ho mereixeria!

Y 'l jorn que 'l cos nacional
lliure ja d' eixa gangrena,
que centralisme 's nomena,
deixi lo llit del malalt...
L'avors, al següent Nadal
las regións, membres del cos,
podrán fe un Nadal rumbós...
¡un Nadal qu' ixca de mare!...
Mes lo qu' es enguany... encare
'ns toca rosegar l' os!...

M. RIUSEC.

ACUDDIT

En lo día de Nadal. Un bon home, que viu á las
atoras de la ciutat, ve á comprar los turróns á Barce-
lona, pero 's troba qu' al se aquí 's posa á ploure *fu-
riosament* y no té mes remey qu' aixoplugarse á casa
d' un amich seu, que viu pels voltants de la Rambla.

En *vista* de que la pluja no para, de la gran distancia
que 'l separa de casa seva y de lo avansat de l' hora, lo
pobre home no té mes remey, qu' aceptá l' invitació
que li fa lo seu amich de quedarse á diná ab ell y sa
familia.

Al ser l' hora d' aná á taula, s' adonan tots de que
'l convidat no hi es. Lo cridan y no respón, lo buscan
y no compareix, fins que ja tots cansats de regirá, de-
cideixen diná sens' ell.

No han fet mes qu' assentarse, quan veuen entrar
al convidat altra volta tot mullat, suhat y brut de
fanch.

—¿Ahont t' has ficat?—li preguntan.

—Home! com que' he vist qu' el temps no s' *ado-
bava* y que per lo tant me veyá obligat á aceptar la
vostra invitació; perque los de casa no passessin ansia,
los he anat á avisá, dihentlos que no m' esperessin, ja
que á causa del mal temps, me quedava á diná ab
vosaltres.

J. V.

AVIS

QUAN trob u á un tipo jove
que tenint la vista bona
usa lentes á tot pasto,
qu' es *limpia* sempre las botas,
que vesteix á la *dernière*,
que du pentinat de moda,
que perqu' ha fet un *sonet*
de setze versos y un' oda
de dos y mi'j, ell ja 's creu
poder ser alguna *cosa*,
qu' es passa á la cantonada
de ca 'n Llibre, unas tres horas,
qu' usa polvos y colors
per embellir sa *pressona*
que porta coll de co'or
y que du bastó de crossa,
que sempre s' en va al *Edén*
quan surt de las quarant' horas
y qu' ab los ullets que té
ha *fletxat*, á mil senyoras...
li podeu donar recados
de part meva y de la sogra.

JOAN VICENS.

DESPRÉS DEL SORTEIG

IL·LUSIONS?

— ¡Ni una sort petita! ¡Ré!
¡Ja la treurém l' any que vé!

— Teniam un taló á mitjas,
y totas las hem erradas...
Si no trobém un reintegro
¡estarém ben arregladas!

COSTA.

— ¡La Irene, la Luz, la Pura,
la Antonia, la Merceditas!...
¡Quin Nadal, si 'm regalessin
totas aqueixas pollitas!

— ¿Deu rals y mitj, ha dit? ¡Passihobé, senyor,
Llistóns! Compri budellets, que 'ls hi donarán á
cinch céntims lo metro, y fássissels ab una salse-
ta d' aygua de la font y badalls de gana.

LA TOMASA
ESPURNAS

—¿Veuen aquest *elefant* que porto á la es-
quena? Es lo resultat obtingut presentant tres
cromos de felicitació de casa l' Estany.

—¿No ha tret res, senyora Mónica?
—No, senyora; pero estava pensant en tréurel á
vosté, si no 'm paga 'ls sis mesos de dispesa atrassats.

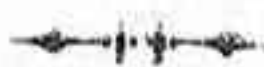

—¿Vols celebrar-lo? ¡*Conforma!*
¿Vols que t' encasti un revés!
¿Vols que 't propini una morma!
¡Y no demanis res mes!
¡Y que 't serveixi de norma!

— Venent LA TOMASA, jo
'm defenso las mongetas...
Als seus lectors dongui Deu
¡salut y forsa pessetas!

No vols caldo?...

QUAN S' acostan festes jo ja tremolo!
Per l' amohino que portan y per la baixa que representan en los ingressos de la meva botiga d' adroguer.

La tradició ho marca, y es precis pera contentar á la dona y familia, treure un paper de deu duros del calaix, y acompanyat de la *costeila* y la quitxalla anarsen cap al mercat á sufrir empentas y trepitjadas, quan no losrebufos d' alguna marmanyera mal educada.

Després se celebra la festa ab un gran tech. Es lo sistema adoptat en tots los paissos pera celebrar las grans festes, especialment aqui, que ¡mal llamp se 'ns emporti! som una colla de farts. Y després dels techs, venen las indigestions, y ls metjes y las medicinas y sustos y angunias, y 'ls pobres pares de familia - com jo verbigacia - al cul del sach trobém las engrunas, com si no tiguessim ja prou mals-de-cap per culpa del negoci, que no marxa tan llatí com algun día. Quan jo vaig establirme, los adroguers 'ns guanyavam la videta, pero, ara, ab aixó de donar regalos als compradors, comptat y rebatut, gracias qu' un hom pugui fer olla d' ossets y pelle-ringas.

Siempre havia tingut dos ó tres cents durets al fondo del baul... sota 'l llit de matrimoni... pera que 'ls aprenents, que n' hi ha de totes castas, no s' atrevissin á arribar fins lo meu petit capital, llevant-se á la nit, y no 'm donguessin un que sentir; pero ja fa tres ó quatre anys, que, gracias á las competencias, al fondo del meu baul no mes s' hi veuhen los trossos de paper d' estrassa qu' havían format part de lo que es conegut ab lo nom de un paper de plata. ¡Xanflis - Ara vaig tirant, alló que 's diu: á empentas y rodolons, y sort encare dels bons amichs ó del bon amich Silvestre, que si no hagués sigut per ell, no sé com me las hauría compost, pera adobar la melsa de la dona, que segons va dirnos lo metje, la tenia me flonja qu' un pá de pessich y se li gastava tan depressa, que si no li haguessim posat un pedás, ni buscantla ab fanals l' hi hauriam trobada.

¡Ja li estich agraht, ja, al meu amich Silvestre! Sino que per aquest any, no pensava demostrarli 'l meu agrahtment, per lo que hi dit avants, per rahó del negoci, que marxa molt magre; pero la Magina - la dona - va encararsem ahir y va dirme: ¡Benet, si no fas alguna demostració á n' en Silvestre, no tindrás modos ni vergonya! Encare que t' hakis d' empenyar la camisa, has de regalarli 'l millor gallindi de la fira! ¡Recordat de que si no hagués sigut per ell, de la meva melsa no s' en cantaría gall ni gallina!

No vaig empenyarme la camisa, per ser aquesta la estació del any en que mes se necessita y per que no era ella la que tenia de treurens del apuro; pero per donar compliment á la senyora, vaig escurar lo calaix de la botiga y 'l de la calaixera y si mal no recordo vaig reunir vintitres pessetas y vinticincentíms.

En Mateu, lo germá de la dona, que á pesar de

ser un home fet sempre está de broma, encare que sabtan bé conjo del modo que va 'l negoci, va dirme tirantme un granet d' arrós, com si estigués conversant ab una criada: ¡Benet, á veure si portas un gall ben maco, que 'ls aprenents m' han dit que tenen moltes ganas de menjarnel!

- ¡Oy, no, jo no he dit res! - va exclamar un dels aludits.

- ¡Calla, tú! - va afegir en Mateu tirantli una patata grossísima entre cap y coll - valdría mes que de nit no t' aixequessis á llescarte pa. .

- ¡Es fals! - digué l' aprenent.

Una segona patata, tirada ab mes forsa que la primera, va treure de combat al aprenent que s' exclamava.

- Mateu - vaig dir jo ab to llastimer y ab molt respecte al meu cuynat, perque ab los parents de la dona un no pot anarhi per la tremenda - aquest any, ab tot lo sentiment del meu cor, tindrem de suprimir lo gall. Me sab greu per tu, pero tindrem de contentarnos, ab la escudella, carn d' olla... y un entrant, potser.

- ¡Vaja, vaja - va contestarme rialler en Mateu - no siguis avaro, que també t' has de morir.

- Y es clar - va afegir la dona - hem de celebrar lo Nadal, encare que t' hakis d' empenyar la camisa.

- Pero, Magina - vaig observar jo - vaya unas ganas t' han agafat de tenir un marit descamisat. ¿Per qué no t' empenyas la teva?

Es dir, que permeterías...

- No, jo no vull permetre res; pero ja sabs que 'ls diners que teniam de gastar en lo nostre gall, los invertirem en lo gall d' en Silvestre...

- Bueno, deixal dir, - feu la dona á son jermá - y vaig sortir ab ella y la Magineta - una filla que va portarme la senyora en matrimoni - pera dirigirme á la fira.

No vull comptaroshi, perque al pensarhi se 'm recargolan los nervis, los insults que vaig sufrir de boca de las marmanyeras. Unas van tractarme de mort de gana, otras de insurrecte, y fin va haverhi una, que després d' haver reunit una montanya de gent, va dir per ferme sortí de tino: «¿Qué no 'l coneixen á n' aquet? - Es en Maximo Gómez, qu' acostumat á robar viram á Cuba, 's pensa qu' encare no ha cambiat de provincia.

¿Jo, l' adroguer, mes honrat del plá de Barcelona, sentirme aquestas indirectas? ¡Pataplaf! vaig enjegarli 'l meu sombrero al mitj de la fesomia; pero ella que no era manca, arreplega un meló de una parada del costat, y me 'l clava ab tal furia contra la boca del cor, que va ferme 'l mateix efecte que si m' haguessin disparat una bala de canó. Prou vaig cridar que vingués un municipal; pero com que diu qu' als pobles agregats ab prou feynas en tenian, y l' Alcalde 'ls en ha enviat una partideta, ara resulta qu' aqui no se 'n troba un ni per un ull de la cara.

Lo meu sombrero va desapareixe. Uns quants tranquils van arreplegarlo pe 'l seu compte, y clavantli puntadas de peu y corrent com mals esperits se l' emportaren Rambla avall.

La dona, al veurem roig com un perdigot, va dirme ab veu carinyosa: «Benet, cubreixte, que pots agafar una pulmonía».

— ¿Pero ab qué? vaig preguntar-li.

— Té, entortollígat aquet mocador de seda al cap, que 's pensarán qu' ets de Valencia.

Vaig acceptar l' oferiment de la senyora, y, convertit en xuflero, per art d' uns quants brétols, vaig poguer per fi comprar un senyor galldindi á una pagesa, per dotze pessetas y mitja.

Pero 'ls curiosos qu' havían presenciát la escena qu' havia tingut ab la marmanera, no havían deixat d' enrotllarme; y sense veure qui era l' atrevit, vaig sentir que m' estiravan lo galldindi, y encare vaig sentir mes que se me l' emportessin.

Y va succehir alló: tots eran gent honrada... pero 'l gall no va apareixe.

Al arriivar á casa y comptar á mon cunyat la meua desgracia, va posarse á riure del mateix gust que si estigués presenciát la representació d' un saynete. Jo no 'n tenia gayres ganas de riure, porque 'ls xiulets que m' sentia á las orellas y 'l mal de cap que m' aixecava, 'm demostraren qu' un ayre m' havia arreplegat de plé é plé.

Vaig anarmen al llit, encarregant avants á la Magina que 'm preparés una tassa de camamilla ben calentona.

¡Ah! 'l meu cunyat va demanarme 'ls quartos

que 'm quedavan á la butxaca, y va corre á la fira á comprar un gall pera en Silvestre, y ell mateix va portarlo al meu servicial amich.

La nit última l' hi passada ab un deliri continuo. En mas orellas no parava de sentir l' estrident ¡cloch, cloch, clooch! d' un galldindi, com si n' hi hagués un en lo quarto dels mals-endressos, qu' está costat per costat de la sala y arcoba ahont jo dormo.

— ¿Sents? deya á la Magina.

Y ella 'm contestava: «No sento res; acótxat bé, qu' aixó t' ho fa sentir la febre que t' arbola».

Per ultim, aquet dematí, al entrar á preguntarme com me trobava, aquell aprenent, que, segons en Mateu, s' aixeca á las nits pera llescarse pa, li he dit: ¿No sents un galldindi tú? y m' ha contestat ab misteri: «Sí, senyor; es lo que ahir va arrancarli de las mans lo seu cunyat, devant mateix de la parada. .»

!Ah, pillo!

Jo que no volia comprar ni un gall, per culpa d' ell hi tingut de comprarne dos.

¿No vols caldo?... dos tassas.

A. GUASCH TOMBAS.

PARA NAVIDAD — GRAN SURTIDO EN

propias para Dependientes de Cafés, Peluquerías, Fondas, así como Corporaciones de Serenos, Vigilantes, Carteros y toda clase de industrias como Panaderos, Lampistas, Zapateros, Sastres, Carboneros, Basureros, Repartidores, Cocheros, Taberneros, Portereros, etc., etc.

NUEVOS Y VARIADOS DIBUJOS
PRECIOS SIN COMPETENCIA

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR

Litografía Barcelonesa

DE

RAMÓN ESTANY

6 - CALLE DE SAN RAMON - 6 - BARCELONA

SON SERVITS

—Lo senyoret acaba de dirme: Si 'm don-
guesin á triar, deixaria 'l gall y 'm quedaria
ab tu. ¿Y vostés, que farian?

F. G. G.

¿No ho sabias?

Lo consol de mos pesars
son m' aymía, dos floretas
que no n' he vistas en lloch
de més frescas ni mes tendres.

Tant en istiu com hivern
sempre son d' igual manera,
sempre aquell color rosat,
sempre tan aixeri fetas.

¿Sabs qui las té aquestas flors?
¿dius que no ho saps? ¡ay pobreta!
donchs t' ho diré tot seguit;
ascolta, ascolta, nineta.

Aytals flors son dos clavells. .
¡son los teus llabis pitera!
qu' ab sos besos amorosos
m' afogan totas las penas.

J. CA TELLET PONT.

A UN AMIGH

SONET

SABS aquell angelet, aquella nena
tendra, hermosa, ignocenta y casta y pura
que 'm vares presentar p' é de ventura
vejentla, pobre ilús, de gracias plena?

Donchs, ni es pura ni es casta. 'M dona pena
omplir ton cor de fel y d' amargura;
pro, creume, no es vritat ni sa hermosura;
es una dona falsa y vil y obscena.

Penso darte eixa nova qu' envenena,
mes la santa amistat pe' ls dos jurada
m' hi obliga en aqueix cas, y ab cor de hiena
destrosso una ilusió, per tú sagrada.
Vull darte fe, si vols, d' eixa advertencia.
Primer que ton amor, es ma conciencia.

FRANCISCO SISA.

AMOROSA

¡Quin somni 'l d' aquesta nit!
Tu, estavas sobre ma falda,
jo, jugant ab tos cabells
que 't queyan damunt la espatlla
com una cascada d' or,
no 't deya ni una paraula.
Després 't besava 'ls ulls
y los llabis y las galtas,
que mes vermelhas que 'l foch
ab éx assis contemplava.
Y al sentir lo sotrach dols
d' un abrás que tu 'm donavas,
lo meu cos electrisat
al moment va despertarse
Era lo primé abrás teu
¡y va ferir la meva ánima!

FRANCESCH COMAS

PRINCIPAL

La perruca de la sogra, anunciada com á producció d' un celebrat autor, ni lográ interessar á la concurrencia, ni es fácil que 's representi gayres vegadas. Son autor no volgué dozar son nom; pero no n' hi hagué necessitat, porque á pesar del anunci tota la concurrencia fou del parer que 'l calificatiu de *celebrat* sobrava en los cartells. Gracias á que dit autor, comptava en lo antich colisseu ab molts y benévols amichs, y aquets se cuydaren de tributarli una ovació.

LICEO

En las óperas, que, com lo *Mefistófeles*, son imposadas per la casa Ricordi de Milán, la Empresa no hi dedica tots los cuydados que requereixen. Es alló: las representa per obligació, y poguent sortir del pas, ja 's dona per satisfeta.

No 's estrany, donchs, que la representació de la esmentada ópera, no oferis gran cosa de particular. Escepció feta de la Sreta. Bordalba, los demás artistas estigueren molt per sota d' altres cantants on la mateixa ópera; ni 'l *doctor Faust*, encarregat al senyor Giannini, ni 'l *Mefistófeles*, desempenyat pe 'l senyor Navarrini, obtingueren lo relleu degut,

Lo mestre Ferrari y la orquesta 's portaren discretament.

ROMEA

Cal fer menció de *El Registro de la Policia* qu' obtingué un brillant desempenyo, particularment per part del Sr. Borrás que feu un *patizambo* acabadíssim.

La pessa *Camándulas* del nostre estimat company, Pepet del Carril, continúa anunciante en los cartells, sense que la Empresa fixi 'l día de son estreno.

Vamos; menos *camándulas* y que s' estreni prompte dita obreta, que ja 'ns l' han feta glatir prous días.

TIVOLI

En aquest afortunat colisseu han seguit defensantse ab las obras *De la terra al Sol* y *Los sobrinos del Capitán Grant*, havent comensat ja 'ls beneficis qu' han proporcionat algunas magnificas entradas.

Per ara, no s' anuncia cap obra nova, pero tenim entés que n' hi ha molts y bonas pera posarlas en escena pasat festas.

CATALUNYA

Agua, azucarillos y aguardiente á pesar de portá la firma dels reputats Srs. Ramos Carrión y mestre Chueca, no fou del agrado del nostre públich en lo día del estreno.

La nit següent, gracias á que 'l director d' orquesta de la Casa, Sr. Cotó, tingué la pensada d' executar la *Marcha de Cadiz* del esmentat Sr. Chueca, al terminarse la representació, lo públich va entusiasmarse y va dispensar una ovació als autors de *Agua, azucarillos y aguardiente*.

En cambi 'l *Bigote rubio*, del mateix Sr. Ramos Carrión, sense necessitat de recorre á recurs de cap género, lográ un éxit tan expontani com brillant. Creyém qu' aquesta comedieta s' aguantará molt temps en lo cartell.

UN CÓMICH RETIRAT.

LA TOMASA
FOGUERADAS

—¡La grossa! ¡Per mi es lo de menos! Lo que voldria treure... del meu costat, es aquet parell de morts, que temo que 's quedarán per tias.

—Si aquet 3 fos un 5; y aquet 6, un 2; y '1 2, un 8; y '1 8, un 4; y '1 7, un 0...
—¿Fora 'l número de vosté, oy?
—No, senyors, sería la miléssima part dels tafaners que hi ha en lo mon.

Al peu del confessorari

—**P**ARE, m' acuso d' un pecat grave; soch molt indigne, soch un malvat, no se com dirli .. me fa vergonya qu' autor jo siga d' eix pecat gran.
 —Veyám expliquis: (ab veu severa diu mossén Tóful) no hi trobi taps, que puch absoldre 'l per gran que siga baix penitencia lo seu pecat.
 —Ja sab de sobras que soch molt pobre, puig de limosna visch fa molts anys...
 —Bé, ¿y per qué es pobre d' aixó s' acusa?...
 —No, mossén Tóful.
 —Donchs, vagi al grá.
 —Feya tres días mitj mort de gana de porta en porta 'nava captant, sens que cap ánima bona y piadosa res, ni un trist céntim m' hagués donat. Com pot compendre, sense recursos, era canina la meva fam .. y aixís que passo frente á una fleca, ab gran cautela vaig robá un pa.
 —Grave, molt gravel l' ha feta, mestre, y com á grave ho ha de purgar; robar al próxim, á mes d' infamia, es un solemne pecat mortal.
 —Es que jo, pare...
 —Tot 'o que vulga,

vosté l' ha fe'a y es tot en va.
 --Es que la culpa no la tinch tota.
 —¿Qui la té doncas?
 —Bon xich la fam.
 —Nada, li poso per penitencia, ja que l' es ómach va se 'l causant de que 's fes lladre: Durant tres mesos ó quatre, menji sols bacallá.
 —¡Aixó no pare, no, de cap modo
 —Com resistirse! ¿Sab lo que fá? Ha de cumplirho.
 —De cap manera.
 —¿Será trapella?
 —Vull ser honrat.
 —Vosté 'm subleva! ¿Per qué no, expliquis!
 —Ho faré pare; vostè ja sab que vaig ferm' lladre, y 'm penedeixo ab tota l' ánima d' haver robat.
 —Ment qu' aixó digui!
 —Li juro, pare.
 —¡Ment, repeteixo! ¡vosté es un fals! ¿com es possib'e, si aixís me nega la penitencia gran condemnat?
 —Tal penitencia no dech cumplirla, ¿Qué no sab, pare, que si ans per pá vaig ferme lladre, ho sería ara per culpa seva, de bacallans?
 ANTÓN DEL SINGLOT.

ESPERANSA

ARA comensas á viure
 y es gosar lo teu desitj,
 vols sapiguer qu' es la vida
 lo qu' es p'ler, lo qu' es sofrir.

No escoltas las parauletas
 amorosas, que jo 't dich,
 jo soch pobre, 'ls richs las diuhen
 y 'ls escoltas ab dalit.

Quan lo mon hagas voltat
 y lo que tanca per dins
 las mentidas y calumnias
 y demés cosas sentit,

allavors, Rosa volguda,
 fugirás de lo qu' has vist
 y buscant l' amor que 't brindo
 plorosa vindrás ab mí.

JOAN OLIVA BRIDGMAN.

EPÍGRAMA

Pels vols de Nadal á en Pí
 la sogra se li morí,
 y al aná al cap d' alguns días
 al café d' en Matatías,
 los companys, quan hi va entrá
 ja 'l varen felicitá.

MANEL BENET.

Campanadas

Creuríam pecar de grossers, si al arribar la diada de Nadal, no enviavam desde aquestas columnas la nostra mes coral felicitació als constants llegidors de LA TOMASA y als trempats y conseqüents col·laboradors de la mateixa.

A uns y altres desitjém, donchs, un Nadal plé de felicitats y que no se 'ls indigesti 'l gall... y molta salut y pesetas als que no 'n gastin porque no 'n tinguin.

¡Felissas festas!

Lo nostre estimat company y compatriota 'l tenor senyor Bachs, conegut en lo mon artistich ab lo pseudónim d' *Angelo Angioletti*, está fent una brillantíssima campanya en lo teatro Khediviale del Cairo. En lo desempeñyo del *Otello* en aquell colíseu obtingué una ovació delirant. Dintre de pochos días se donará á coneixe en l' *Aida*, ópera que com no ignorarán los nostres llegidors fou estrenada en la esmentada ciutat.

Inútil consignar que desitjém al tenor catalá una nova ovació.

Lo nostre volgut company en la premsa, D. Francesch X. Bonet, ha tingut de separarse de la redacció de *Las Noticias*, á causa d' una crua malaltia, que l' impossibilita de moment, pera dedicarse als treballs periodístichs.

En l' actualitat se troba en sa vila natal, Palamós, ahont espera recobrar la salut perduda.

Preguem pera que 'l nostre estimat amich, pugui veures prompte altre cop entre nosaltres, complertament curat de sa impertinent malaltia.

Supliquém als senyors que se 'ns dirigiren anunciant-nos una funció en lo teatro del *Ateneo del Ensanche*, los productes de la que devian destinarse á la suscripció pera 'l monument á Frederich Soler, que 'ns dispensin.

Pensavam, donat l' objecte lloable de dita funció, dedicarlosi algunas ratllas de nostre modest periódich, pero, efecte de l' aglomeració de treball, nos olvidarem de l' atenta invitació dels esmentats senyors y, per lo tant, no poguerem cumplir com eran los nostres desitjos.

Esperém que 's presenti ocasió, pera demostrarlosi la lealtat de las nostras manifestacions.

Un prospecte ha arribat á mas mans ara, en que 's fa sapigué que hi ha una colla d' escriptors, tots amants de la gatzara, que farán per 5 céntims bullir *L' olla*. No venim á omplir buyts—ells nos han dit—ni nous tampoch; pensém fer la brometa armant cada dijous un gros bullit pe 'l miserable preu d' una *perreta*. Y jo al llegir sos noms: Japet de l' Orga, Jeph de Jespus, Mayet, l' amich Junyent... «Si 'ls seus favors lo públich no 'ls hi otorga—m' hi dit al punt—lo públich no ho entén. ¡Quins aletas son tots! ¡Vaya una colla! ¡Lo ferse un tip de riure ja es segú! ¡Si aquets joves no fan bullirnos *L' olla*; com hi ha Deu, no la fa bullir ningú!»

En l' antich *Café Colón*, Rambla del Mitj, ha sigut instalat un Panorama de Varietats molt digne d' esser visitat.

Perque un home, de dona 's va vesti la nota ha volat ab frenesi, y 'l tenen detingut á Saragossa per' indagá 'l perquè anava de mossa. En cambi, á tot arreu, 's nota qu' ellas de tot vesteixen, menos de femellas. ¡No hi ha que darhi voltas! ¡Ja está vist: ser del sexo barbut, es lo mes trist!

La distingida Societat Coral *La Juventud*, va celebrar diumenge passat una vetllada musical baix la direcció del mestre D. Eusebi Guiteras.

Tots los números que componian lo programa foren sumament aplaudits y justament felicitat dit mestre pe 'ls progressos del coro que ab tant acert dirigeix.

¡Avant y fora!

El Conde de Romanones, demostrant tenir., molt pit ha empaperat, per' que aprenguin, a uns vigilants de Madrid. A n' al carrer del Barquillo, un robo 's va efectuar y 'ls vigilants no van veure *ni los ladrones, ni ná*. Aquets servidors, se nota que per tot son com aquí, vigilan tan poch com saben y 's dedican á dormí. Per 'xó també 'ns convindria, per l' iurarnos d' un embull... que 'ns surtis un Romanones, que á tots los fés *obrir l' ull*.

Los Srs. Costa, Cañameras y Pons, duenyos del establiment de géneros del país y extrangers, instalat en lo carrer de Sta. Ana n.º 17, han obsequiat á sa numerosa clientela ab unas elegants carteras de butxaca, que contenen relació dels principals articles de la Casa, aixís com lo calendari pera l' any próxim.

Dit regalo, per sa utilitat y bon gust, honra molt als espléndits Srs. Costa, Cañameras y Pons.

L' eminent escriptor francès Alfonso Daudet, una de las primeras figuras del sigle actual, ha baixat á la tomba. Sas magnificas obras *El Nabab*, *Tartarin*, *Sapho*, *La razón social Fromont y Risler*, *L' académich*, etc., etc., li han conquistat lo dret de passar á la posteritat, com á geni d' alta volada. Acertat sempre en la pintura de characters, sabia abordar ab dignitat los assumptos mes escabrossos. Sas descripcions eran espléndidas y son estil elegant y correcte.

Las obras d' en Daudet, inspiradas com totas las dels grans talents, en las mes avasalladoras passions humanas, no 's farán may vellas; conservarán sempre l' interés d' actualitat.

¡Descansi en pau l' eminent novelista!

Lo pelut Rhama-Sama, aquell célebre salvatge que s' ensenyava en un barracón de la Plassa de Catalunya, y qu' en donava quinze y ratlla als mes civilisats, ha fet sort. Li ha sortit una viuda rica, suissa, que vol portarlo á la Vicaría.

Pero ¿quin diable li ha tocat lo cor á n' aqueixa viuda per casarse ab aquell gos d' aygua?—preguntarán.

Potsé pe 'l marit perdut de tristesa ella 's moria, y al veure á un home pelut va dir: Sigas ben vingut; allá 'hont hi ha pel hi ha alegría.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l día 19 d' aquest més)

Son publicables los travalls següents: *Amorosa*, de F. C.; *Trenca-closcas*, de M. Vantrira; *Epigrama*, de M. B.; *Despullas y Tarjeta*, Viloastre; *¡Insensata!*; *Santificar las festas*; *L' amor de mare*; *Impossibles*, de Juncadella; *La grossa*; *Buscant p.s.*; *La Concordia*; *Bossi*, de J. C. P.; *Impossibles*, de Gerina; *¡May mes!*

Un amich del Estany: Lo trenca-closcas anirá, perque desitjo descubrir la incógnita; pero en lo successiu procuri franquejar las cartas sols ab un sello de quart de céntim, perque del modo que vosté ho arregla, al mateix temps qu' amich meu ho es del Govern, y aixó no puch tolerarho.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre..	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 " "
Extranger, id.	2'50 " "
Número corrent.	0'10 " "

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

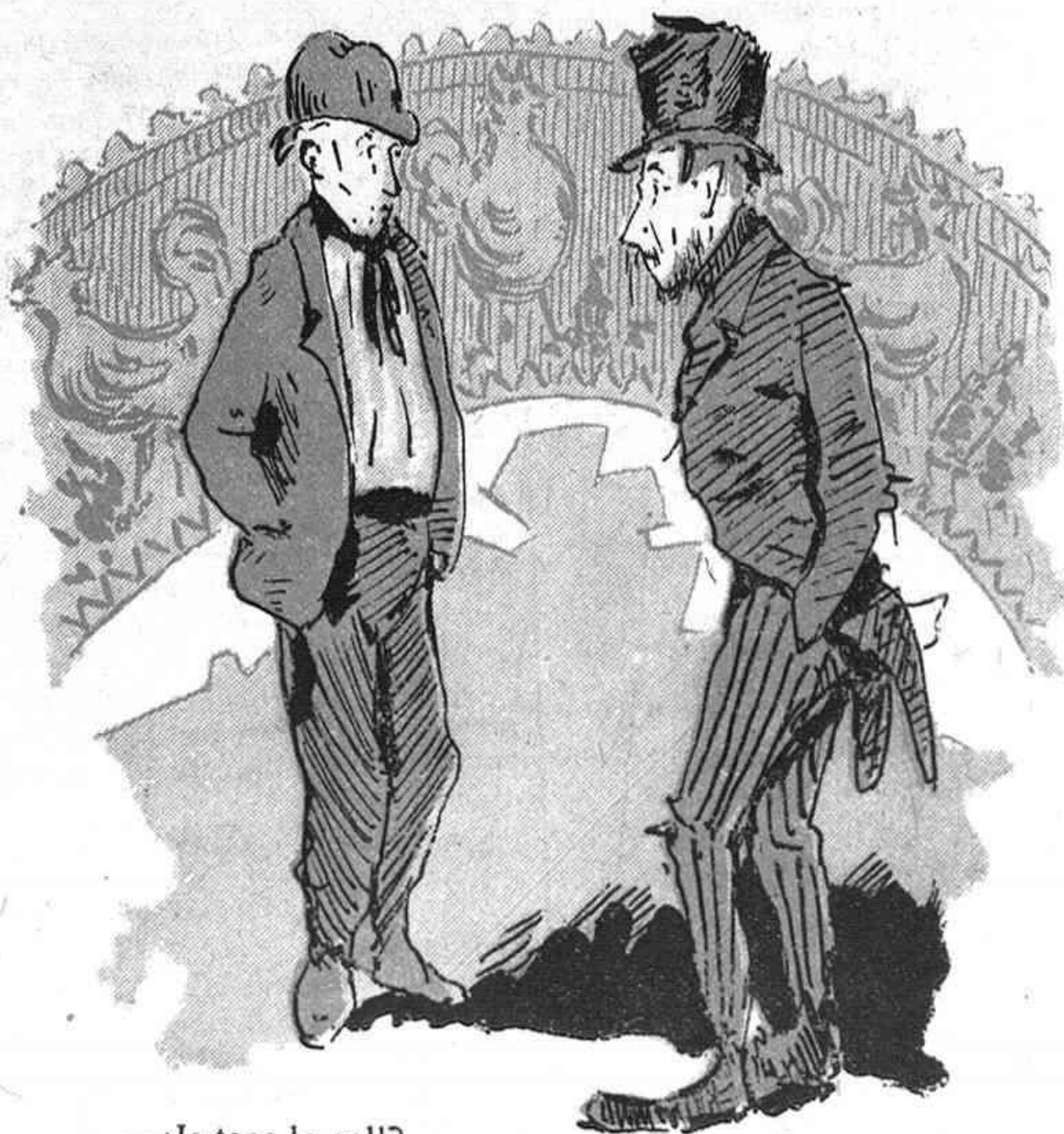
6. SANT RAMON, 6.—BARCELONA

LITOGRAFIA BARCELONESA

de Ramón Estany

6, Sant Ramon, 6.—BARCELONA

RUINAS ARTÍSTICAS

—¿Ja tens lo gall?
 —No ¡y tants que jo n' hi regalat!
 —Ja m' en recordo: 'ls regalavas al públich, quan feyas de tenor d' ópera barata.

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

XARADA

Ma primera una vocal,
 un article dos invers,
 una planta girat ters
 y nom de poble 'l Total.

R. CAMPINS.

CONVERSA

—¡Baldomero! sab que la meva germana es morta?

—¿Quina? ¿la María?

—No; la que jo mateix li he dit.

M. VANTOR. A.

ACRÓSTICH

..... *
 *
 * ..
 *
 *
 *
 *

Sustituir los punts per lletres, de manera, que donguin lo títul de 7 poesías publicadas en LA TOMASA, y las estrellas lo pseudónim del autor de las mateixas.

MIQUEL BASSA.

TARJETA-ANÚNCI (1)

PERA NADAL

* Gran assortit en Felicitacions *

LITOGRAFIA ESTANY

SANT RAMÓN, SIS

- = BARCELONA = -

Formar ab las lletres del esmentat anunci, degudament combinadas, 9 pobles catalans, 1 nom d' home y 3 de dona.

PERE SALÓM.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6—Carrer de Barcelona.

1 2 3 4 5—Ciutat Italiana.

6 2 3 6—Poble catalá.

4 5 4—Nom de dona.

3 1—Nota musical.

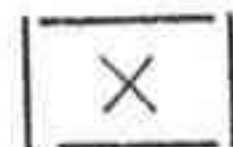
6—Consonant.

ANGELINA Y AMADEO.

1 Al primer barrinayre que 'm presentí la solució en la Cerveceria del Siglo (á) Cal Joanet, li pagaré café, puro y la copa de costum.

Nota del Autor.

GEROGLÍFICH

K K K

L O L O

O

U U U

T. DUNÓSPÓ.

SOLUCIONS

À LC INSERTAT EN LO NÚMERO 485

=

Xarada.—fe-li-ci-ta-ció.

Rombo.—

P

P i a

P i e r a

P i e r o l a

A r o m a

A l a

A

Aucell numérich.—Carbonils.

Trenca caps.—Cassá, Das, Olot, Tona, Sans; Àmbrós; Meló; Call, Blesa.

Geroglífich.—Per flors los jardins.